

JEDNOU NOHOU V EVROPÄŠ, DRUHOU V AMERICE

ÄŒtvtek, 17. Ä™-jen 2019

Tohle nenÄ- jen metafora pro imigranty pendujÄ-cÄ- mezi USA a Evropou, aÄ• se to zdÄj nemoÄ¾nÄ©. Kdo by se dokÄ;jal rozkroÄpit pÄ™es Atlantik, kterÄ½ oba kontinenty oddÄluje? A pÄ™esto existuje mÄ-sto, kde mÄ-Ä¾ete pouhÄ½m okem pozorova. To mÄ-sto se nachÄjzÄ- na Islandu a jmenuje se Thingvellir. V pÄt kilometrÄ- ÄjirokÄ©m Ä°dolÄ-, na bÄ™ehu nejvÄtÅ- islandskÄ©ho jezera, se zde setkÄjvajÄ- americkÄj a eurasijskÄj zemskÄj deska. Nebo, IÄ©pe Ä™eÄ•eno, rozestupujÄ- se a vzdalujÄ-.

Z geologickÄ©ho hlediska je Thingvellir unikÄjtnÄ-m

"Ävem" v zemskÄ© kÄ-Ä™e, twoÄ™enÄ½m Ä•etnÄ½mi puklinami. Ostrov je totiÄ¾e pÄ™mou a vlastnÄ- nejvyÄjÄ- souÄ•ÄjstÄ- StÄ™edoatlantickÄ©ho hÄ™betu, kterÄ½ se tÄjhne celÄ½m Atlantikem mezi dvÄma kontinenty, a je nejdelÄjÄ-m horskÄ½m masÄ-vem planety. Island vdÄjÄ-za svÄ© bytÄ- kterÄ½ probÄ-hÄj prÄjvÄ- vose tohoto hÄ™betu. Na ostrovÄ- pak vede riftovÄ- Ä°dolÄ- od ReykjavÄ-ku pÄ™es Thingvellir a mÄ-Ä™Ä- severovÄ½chodnÄ-, aÄ¾e do poloviny vnitrozemÄ-, odkud se stÄjÄ-Ä- pÄ™mÄ-mo k severu. Turista dÄ-ky tomu mÄ-Ä¾e stÄjt na vysokÄ©m nÄjvrÄjÄ- a pozorovat, jak se Evropa vzdaluje od Ameriky, a to tempem dva centimetry za rok.

Snad jeÄjtÄ- malÄ½ dodatek, Ä¾e to nenÄ- mÄ-sto zajÄ-mavÄ© jen z geologickÄ©ho hlediska, nebo pro svÄ© pÄ™mÄ-rodnÄ- krÄjsy, ale i z hlediska historickÄ©ho.

Ä½e jde o mÄ-sto jedineÄ•nÄ©, nepotvrzuje jenom fakt, Ä¾e UNESCO pÄ™ed 15. lÄ©ty zaÄ™adilo tuto snÄmovnÄ- plÄjÄ- na svÄj seznam. Jeho mimoÄ™dnost vytuÄjili svou intuicÄ- jiÄ¾e prvnÄ- osÄ-dlenci Islandu.

JistÄ½ GrÄ-mur Geitskor, kterÄ½ dostal za Ä°kol nalÄ©zt vhodnÄ© mÄ-sto pro parlament, sice nevÄ>dÄl nic o geologii, roku 930 vÄjak veden geniÄjlnÄ-m instinktem zamÄ-Ä™il na magickÄ© mÄ-sto, plnÄ© podivnÄ½ch rÄ½h v plÄjni. Ta nejvÄ>tÄjÄ- z nich, tzv. SkÄjla zÄjkonÄ-, je ve skuteÄ•nosti nÄ>kolik kilometrÄ- dlouhÄ½ obÄ™Ä- schod z ÄjedivÄ© vyvÄ™eliny, kterÄ½ poslouÄ¾il jako nejstarÄjÄ- megafon na svÄjtÄ-.

Zde zaÄ•al zasedat Althing, nejstarÄjÄ- parlament v EvropÄ- i na svÄjtÄ-.

ZaÄ-mco svobodnÄ- muÄ¾i Islandu, aÄ¥ uÄ¾ velmoÄ¾i, nebo sedlÄjci, se shromÄjÄ¾ili na plÄjni u majestÄjtnÄ-ho jezera Thingvallavatn, hlasatel zÄjkonÄ- stÄjil zÄjdy k nim a svÄ© poselstvÄ- vykÄ™ikoval nahlas proti kamennÄ© stÄ>nÄ-. O zbytek se na tomto akusticky jedineÄ•nÄ©m mÄ-stÄ- postarala mohutnÄj ozvÄna. ZAJÄ•MAVÄ‰, Ä½E?

MusÄ-m jeÄjtÄ- upÄ™esnit, Ä¾e pÄ-Äju o geografickÄ© EvropÄ- a o geografickÄ© Americe. Historicky, politicky, kulturnÄ- a ekonomicky patÄ™Ä- celÄ½ Island a dokonce i GrÄ¾nsko k EvropÄ-. PÄ™itom GrÄ¾nsko geograficky leÄ¾Ä- na AmerickÄ©m kontinentu.

LIBUSE
PALKOVÄ•